

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

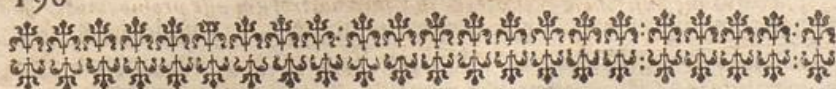
De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

I. Quadam religiosè viuendi regula, à S. Ignatio Societati initio tradita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

LIBER TERTIVS

LIBRI SYNOPSIS.

LIBRI huius tertij pars prior Societatis explicat Institutum. Quem finem habeat sibi propositum; quam recte ex fine veluti regulâ, quaedam sibi adsciuerit propria, alia etsi communia omiserit; quibus se praesidiis tueatur; de admittendis, & dimittendis; de consensione totius cum capite, quam praestat Obedientia; & partium inter se, quam efficit caritas; totius corporis cum Deo, quam recta, & pura mens. Pars libri posterior gubernationem Ignatij describit, ad typum exactam quem ipse Constitutionibus impressum tradidit.

SOCIETAS Iesu Religiosi Ordinis adepta formam, instruenda mox Regulis fuit, nam etsi Romæ agentibus, lex erant S. Ignatij præceptiones, & exempla; sed late in remota spargendos, connecti oportuit constanti regula priuata cuiusque virtutis, & communis omnium gubernationis. Tenebat quidem, & pridem Ignatius, mente conceptum Institutum, cuius summam Pontifex approbat, idque cum Deo, sociis, & secum conferens, perficiebat quotidie, verum quod integra illius operis ad vnguem elaboratio, vt erat artis absolutissimæ, sic diuturnæ, ac lentæ meditationis; & volebat supremo experientia argumento, ex rerum præsentium euentu de futuris decerni, multos propterea in annos distulit Constitutionum distinctam compositionem. Quæ donec prodiret, paucis interea legibus nostros generatim instituit, quales se Deo, & iis qui præfunt; quales proximis, adeoque sibiipsis præbere deberent. Sunt autem eiusmodi.

I.

Quadam religioe viuendi regula, à S. Ignatio Societati initio tradita.

Quoad fieri posset, Deum vt in mente, in Deo mentem defixam perpetuo tenerent, extra Deum nihil aut diligenter, aut mente versarent, soli vel in turba, ab eius oculis, nunquam oculos amouerent. Motus vitæ omnes contenderent in sanctissimam eius voluntatem. Argumentum sermonis, aliud; mercedem laborum, aliam, præter Deum, nunquam admitterent. De Christi

Christi vita, viuendi exemplum ducerent, illamque suam veluti sigillum imprimerent, conarenturque in seipsis viam illius imaginem reddere.

Deum in iis qui præsunt attenderent, ut esset eorum potestatis reuerentia facilior & imperatorum executio promptior. Certi vero essent Obedientiam voluntatis diuinæ interpretem esse, fallendi nesciam, & viam ducem, erroris expertem. Iisdem porro, & aliis quibus animæ curam credidissent, interioris hominis sinus omnes haberent apertos, & peruios; ne quicquam tacitum premerent, unde hostis malignus posset cæcam iis perniciem moliri; multo minus vellent sensu proprio regi, eo semper magis caligante, quo se putat oculatiorem.

In extrahendis ex criminum cæno mortalibus, ita sibi cauerent, ut qui iam iam aquis præfocando fert opem; id soletter, & maxime deuitans, ne cum illo pariter demergatur. Complecterentur se mutua caritate, non modo ut fratres, sed tanquam seipsos. Cumque haud raro ex contentione, si minus flamma, scintilla saltem indignationis excuti soleat; volebat nostros verborum contentionibus plane abstinere, atque ubi foret opinionum dissensio procul ambitu vincendi, vnus veri amor, & elucidandi, & persuadendi, disputationis arbiter litem dirimeret.

Teneri silentium iubebat, nisi cum aliud necessitas posceret; tunc vero aduerterent, ne linguam superbia in fastum verborum ageret; curiositas in nouitates rerum futillum; æmulatio in cuiuspiam censuram; otium in vana, & ludicra. Quibuscumque autem adhibere illos diuina bonitas dignaretur, haud tamen propterea de se magnificè sentirent, neque vllam sibi laudis eius partem decerperent quæ brachio debetur, non instrumento plerumque inepto, uti nec asini maxillæ Philistæorum strages: Acumen ingenij, facultatem dicendi, agendi solertiam, & sagacitatem ne iactarent; nec vllum nauatæ aliis operæ pretium grandius contemptu & ignominia ducerent; vnico scilicet quo mundus Christi labores rependit pretio. Si quæ publicè laberentur, unde se crederent auctoritate, famæque excidere; ne ob id animo, spebusque desponderent, aut abiectiores fierent, sed agerent Deo plurimas gratias, qui lapsu illo manifesto, virtutis occultæ infirmum ac debile, prodi voluisset, ne pluris quam reuera essent vulgo haberentur. Ad hæc alij omnes de vnus casu, stare condiscerent, statuerentque ex eodem vitro se esse conflatos, & reo socio seriam à Deo emendationem flagitarent. Iam breui quod iis conceditur animi laxamento, meminissent eius modestiæ, quam semper Apostolus iubet in nobis esse conspicuam; in hilaritatem nec sese effunderent; nec se morosius seorsum contraherent. Ne bonum præsens elabi sibi de manibus, meliotum spe lusi paterentur, & nosset ab hoste vaferrimo inflari nos desideriis grandibus facinorum admirabilium, nunquam in opus iturorum, ut ab consuetis ritè obeundis nos interea abducat. Postremo in cæpto vocationis sanctæ perstarent immobiles, domui Dei radicitus, & fundamento penitus inhærentes. Ut enim dæmoni familiare est solitarios pellicere ad communitatem, sic

in auxilium vocatos animarum, ad solitudinem inuitare, cuius artificij scopus est, vt hac leuitate in exitum denique nos impellat, dum vias nobis ab iis pandit diuerfas, in quas nos Christus induxerat.

II.
*Relect. in c.
 Ita quorundam,
 de Iudas, recognita
 & impressa
 Roma
 1580.*

Sunt hæc prima pietatis dictata, quæ sanctus fundator suis mandauerat, nec cuiquam obscurum est, quin tenui semine, magnæ molem arboris clauderent, usque quanta vis inesset, quæ consecuta sunt abundè ostenderunt; & quando hæc tacere non licet, commodius fecero, si testem eorum dedero Canonum doctorem eximium, limati iudicij hominem, claræque in Ecclesia probitatis Martinum Nauarrum, qui de nostrorum Conimbricæ Collegio agens, ita scribit. [Postea vero quam præfatam relectionem composuimus, & pronuntiauimus, superiorique Epistola præposita eam typis excudi fecimus; rogati secreto extra Lusitaniam, nomine cuiusdam præcellentis Senatus, quid de præfata noua Societate sentiremus, & præfageremus; respondimus, nostrum de illa bonum iudicium, & præfagium plurimum confirmasse auxiliisque quiddam, quod per septennium, & amplius in collegio primò suæ Societatis Conimbricensi contigisse obseruauimus: & nobis pro quodam miraculo reputauimus. Nempè quod cum illud Collegium esset omnium totius Ordinis primum: & solum legibus naturalibus diuinis, & communibus gubernaretur; (nondum acceptis legibus, quibus libertas illa communis à religiosis arctatur,) cumque in eo centum & plures collegæ regio, & largo sumptu conuiuierent: omnes quidem scholastici, & iuuenes, ac eiusdem farinae, cuius erant, qui foris degebant, atque omnes tanta libertate uterentur, quanta qui foris extra collegia, & monasteria viuebant: adeo quod liceret eis etiam solis diu, noctuque etiam non petita à Præfecto licentia, collegio, & ciuitate ad omnia pia opera, quæ Spiritus eis dictabat exire ad visendos omnes vtriusque sexus sanos, & infirmos, bonos, & malos, bona persuasuri, mala dissuasuri. Cumque fere vniuersa ciuitas, tota Ecclesia Cathedralis cum omnibus parochis, omnia monasteria, tam virorum quàm feminarum, & academia ipsa saltem tacitè essent eis contraria; Cumque præfati omnes suapte natura essent acuti, curiosi, & suo ingenio ad noscendas res nouas, vitamque alienam propensi & ad solerter falsèque de more gentis dicendum prompti. Cum, inquam, hæc omnia ita se haberent: nunquam tamen toto illo tempore audiui aliquem, qui serio, vel ioco vlli eorum detraheret; neque aliqua vitij macula, illorum quempiam inspergeret præterquam nimie carnis mortificationis, & sensualitatis; nimis honorem suum, gentisque suæ despiciendo, pannolis vestibus utendo, omniaque ministeria, sibi præcæta, quamlibet humilia, & sordida in utilitatem sui Collegij libenter intus, & foris, priuatim, & publicè subeundo. Quodque nimis acriter, sed vtiliter diè, noctuque mundi vanitatem populo proponerent, clamantes, homines terram, puluerem & cinerem esse, quæ tamen detractio satis perpensa magna laudis eis erat. Neque profecto abs re, mea sententia, mihi pro quodam miraculo visum fuit. Tam quod vix à sæculo auditum est aliquam fuisse